

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetés. árak.
 Helyben: Negyedévre 12
 Egy évre 24
 Társaságban: Negyedévre 15
 Egy évre 30

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Gáspár József.

Egyeszedék ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

A gyermek védelme.

— márc. 18.

Budapesten a belügyminiszteriumban fontos értekezlet volt tegnap. Az állami gyermekmenhelyek ügyében tanácskoztak. — Alaposan meg vitatták, hogy az 1901-ik évi VIII. és IX-ik törvényekben lefektetett elveket miként lehet az élet számára a legjobban eleve-nekké tenni. Egyszerűvédelem állami szervezése nem kis dolog és méltán megérdemli, hogy ezen a helyen foglalkozzunk a kérdéssel, annyival is inkább, mert Debrecen szintén azon 15 város között van, amelyekben legelőször lesz felállítva ilyen állami gyermekmenhely.

A felemlített törvények megalkotásával az állam nagy és nemes feladatot vállalt magára, mert valljuk meg őszintén — a magyar önkormányzati testületek, vármegyék, városok, — sőt az egyházak és emberszerető egyesületek

tek képtelenek voltak eddig az elhagyott és elzúlló gyermekeket s a bennük levő néperőt a hazának megmenteni, bár igaz, hogy némely egyesület nagyon derék munkát végzett.

Az ország különböző részeiben fogják felállítani ezeket a menhelyeket, amelyek mellé majd a szükséghez képest gyermektelepek és gyermekszanatóriumok sorakoznak s azonfelül a tehetségesebb gyermekek részére internátusok is. A 15 menhelyen kívül már az idén 4 internátust és 2 gyermekszanatóriumot állít fel a belügyminiszter. Mindez az elhagyott gyermekeknek házhoz való kiadásával lesz egybe kötve s olyképen berendezve, hogy a hatóságok és a magánosok is ad-hassanak be gyermekeket ezen intézetekbe. — Egészséges gondolat, hogy ezzel az állami intézménnyel a hatósági, egyházi és társadalmi tevékenységet is össze akarják

fűzni olyképen, hogy magánfölvétel és hozzájárulás útján az állami tevékenység mellett a társadalmi filantrópia is érvényesülhessen. Erre való lesznek a gyermekmenhelyek mellett az ugynevezett megbízottak is, akik az intézetek életét a társadalmi jóakarattal és ellenőrzés befolyásával is gazdagítják.

A szervezet vezetése az egyes helyeken főorvosokra lesz bízva, országosan pedig egy felügyelőre. A gyermekek költségeit 7 éves korukig az állam vállalja magára, azon túl 15 éves korukig a községet fogják terhelni, amelyre hárul egyébiránt különben is a szegények ellátásának eddig nagyon rosszul, vagy éppen sehogy sem teljesített gondja. Hogy valamely gyermek „elhagyottnak“ tekintendő-e, az az árvászékek hatáskörébe van utalva. A 15 évet meghaladó gyermekek ezután megfelelő munkára mennek, amire már ugyis elő vannak ké-

Cseléd.

Írta: Gergely István

— Négy órára parancsoltál, — itt vagyok, te édes!

És kezét csókolt a feleségének Schneller bankár ur, egy gömbölyű kis ember, korrekt fekete ruhában és angolos oldalszakállal, a megtestesült előzékenység jóság és korlátoltság.

— Azonnal! — szólt az asszony és könyeit visszafojtva szobájába sietett. A kis fehér madonna az óriási fekete hajrengeteggel oda ült a kis íróasztalhoz, fázékonyan összérbb huzta az indiai shawlt és egyszerű bánattal sirt. Szereti az urát, de csak úgy, amint a tiszta nő örökre szereti azt az embert, aki vele az életet megismertette. Most látja az urán, hogy csalni, hazudni is lehet. Pedig milyen jó ember, elvette feleségül őt, a szegény leányt, igazán merő szerelemből. És most, — oh de csunya az élet!

Az ablakhoz lépett. Tavaszi enyhe napsugarak járták át a levegőt, lent a tér fái már zöld rügyekkel ékeskedtek. A szemben levő Újépü-

let zordon szürkésége még érezhetőbbé tette a tavasz ifjúságát, az új élet fényes napsugarát. A padokon kis gyermekek játszadoznak.

Istenem, helyesen tettem-e?! — suttog az asszony. Most már mindegy! Nemsokára itt lesz . . .

A komorna most belépett a szobába és egy izléstelen, vörös, aranysegélyű behajtott névjegyet adott át urnőjének. Amint az asszony megpillantotta a nevet, összeresztett és valami szelid undorral nézett egy pillanatig maga elé.

— Böcsásd be!
 A következő pillanatban kitarult az és belépett valaki.

Suhogó selyemruhában, fején nagy tollaskalappal, ott állt a hirhedt orfeumi csillag, a vöröshajú, pisze Mariette, a drabális delnő, kezében egy olesó bársony rediküllel, melyből kilátszott a haj-sütő vas.

Szemét egy pillanatra alighanem elvakította a nagy tükörelakon át beszűrődő napvilág, mert amint harcra készen körülnézett a szobában, nem ismerte meg mindjárt a ház urnőjét.

De mihelyest észre vette, egész magatartása megváltozott. És a bájos kis-

asszony valami komoly jóakarattal megszólalt,

No Marcsa, hogy vagy?
 És most a tollas kalap, selyemruha bársonyridikül és ékszeres dacára odarohant a pisze lány, megragadta a bankárné fehér kezét és nagy meleg szeretettel kitört belőle az öröm.

— Kezét csókolom, édes Matild kisasszony!

A tiszta asszony egy ideig ellenállás nélkül tűrte az ömlengő áradozást, azután pedig elvonta a kezét.

— Hát már nem szolgálsz, Marcsa?

— Nem én! — válaszolt egy határozottan hamis sóhaj kíséretében az imáron Mariette nevű hölgy.

— Úlj le Marcsa! Oda! — mondta a bankárné. A leány szó nélkül engedelmeskedett, az asszony állva maradt.

Marcsát pedig elfogta a régi bizalmasság, amelylyel évekkal ezelőtt az asszony leányága mellé, ült, hogy megbeszélje vele a holnapi ebéd ügyét.

— Marcsa nagyon rossz véged lesz! Tönkre fogsz menni, pedig te ilyen olyan jó lány voltál valamikor! Látod, milyen másképpen lehetne minden . . .

Semmise rázza meg az embert job-

MICHELSTÄDTER UTÓDA

Piacz-utca 40. szám alatt, a Hungáriával szemben.

Tavaszi czipő különlegességek nagy raktára.

sztíve, avagy pedig a legtehetségebbek továbbképzéséről történik külön gondoskodás.

Ez az állami intézmény Magyarországon egészen új. Nagyfontosságát azonban mindenki át fogja látni, ha kissé beletekint a községi vagy egyesületi életbe, avagy magába a szegényebb néposztályok életébe s ott azokat a szörnyűségeket látja, amelyeket közönségesen angyalcsinálásnak, egy gyermekrendszernak, vagy gyermekhalandóságnak neveznek. A magyar néptökének eddigi hallatlan tékozlása ellen megy mindez, amelyet szinte helyes névvel neveznénk meg, ha azt mondanánk, hogy embertakarékosság. De nemcsak ez, hanem emberjavítás, tehát emberértékfokozás is. Az elhagyott és elzúllott gyermekekből kerül ki jelenleg a szokásos, visszaeső büntetettek nagy többsége. — Azonfelül a tömérdek koldus és ingyenélő. Ha az ok megszűnik, meg fog szünni az okozat is. Nemcsak a néptöke lesz tehát nagyobb, de nagyobb lesz a közbátorság is és nagyobb lesz a nemzeti munkaerő.

Nemes, hazafias és humánus eszmék megvalósulását van tehát hivatva előmozdítani az említett törvény végrehajtása. Meg vagyunk róla győződve, hogy ezuttal oly intézménnyel gazdagodik hazánk, a

melynek üdvös hatása messze ki fog hatni az utánunk következő nemzedékekre.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

Saját tudósítónktól.

Budapest, márc. 17.

A parlament előtt glédában állott egy sereg rendőr és rendőrtiszt esatlatkozott hozzájuk néhány képviselőházi tisztviselő, a mi olyan látványt nyújtott, mintha a parlament ostromállapotban volna holott béke és esend honolt minden felé, csak a szentesiek küldöttségét várták. A hírnökök jöttek és mentek: „mindjárt itt lesznek,” a másik pedig azt hozta hírül, hogy azt dalolják az Andrassy-uton: „Száz zsidó egy sorban.” (Ebben pedig ott a vice, hogy a képviselőjük — nem antisemita.)

A vitát ma egy esendes szavu szónok kezdte meg. *Sturmann György*, alig hallották a szavait a szomszédai is, pedig *Beöthy Ákos* ugyancsak biztatta őt.

Utánna *Kaas Ivor* báró beszélt először, a mióta miat néppárti képviselő jött be a házba, meg is hallgatta az egész párt, bár a nemes báró kijelentette, hogy csak a maga nevében terjeszti elő 9 pontból álló határozati javaslatát.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, gróf Széchenyi Gyula, Wlassics Gyula, Plósz Sándor.

Elnök fél 11-kor nyitja meg az ülést

Az ujoncjavaslat.

Sturmann György: Hivatkozik a népgyűlésekre és vidéki küldöttségekre, a melyek mind a katonai javaslatok ellen nyilatkoznak és kérvényeznek, Nem lehet és nem szabad új terheket róni a nemzetre. Utal Németországra, a hol Bismarck vasakarata nem volt képes a hadsereget szaporítani és kénytelen volt a birodalmi gyűlést feloszlatni és csak akkor fogadtatta el az ujoncemelést. Oszlassák fel a magyar parlamentet is és ha akkor is többsége lesz a kormánynak, ám akkor nem bánja, ha a többség az ujonctöbbséget megszavazza. A közös hadsereg szelleme tönkre teszi a hazafi ideálokat és kipusztítja a hazafiságot a magyar ifjakkól.

Beöthy Ákos: Igaza van! Nagyon szép! Csak bátran, folytassa. (Derűtség.)

Sturmann György: Nem fogadja el a javaslatot, hanem határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint utasíttatnék a kormány, hogy ierjessen be kimutatást, mily arányban szereztetnek be a hadi felszerelések a hadsereg számára Ausztriában és Magyarországon, mekkora összegre rug a tisztek fizetése összesen Ausztriában és mennyi Magyarországon hány nyugdíjas tiszt él Ausztriában és mennyi Magyarországon.

Kaas Ivor báró: Mindenekelőtt határozati javaslatot nyújt be, a melynek 9 pontja van. Az első pont ez: Utasítsa a ház a kormányt, hogy a jövő ülészekben terjessze be a véderőjavaslatot és külön javaslatot a honvédségről.

ban, mint az ilyen üdvözet a multból. Ilyenkor a szív óvekkal megifjul és jelenében látja magamagát, mint valami idegen embert, akit nagyon szeret. Ilyenkor mindenki sir, még Maresa is.

— Oh egyetlen, édes, kedves Matild kisasszony, — kezdett fuldokolva zokogni — a férfiak olyan rondák! És hitványak! És gonoszok! . . . Maga nem is tudja.

— És Maresa sirt őszintén, becsületesen, mert jól esett neki. Ez a zokogás őt maga — maga előtt megmenti és jóvá teszi, — sorsa fölé emeli, nem azért, mintha megvetné magát, hanem, mert látja hogy más ember, a kit ő becsül, meg veti.

— Maga nem is tudja, — tört ki már most Maresából az önvád tulbuzgósága, — hogy mennyire romlottam el én. Oh milyen rosszak a férfiak! . . .

Elhagyta a sirást és mereven maga elé bámult. Egyszerre megragadja az asszony indiai shawlját:

— Milyen szép szövet? ! Hol vette?

A tiszta feleség őszintén hátalépett és feldöntött egy karosszéket. Maresa a cseléd rutinjával odaugrott, föl emelte és nagy buzgósággal tisztogatta a kis selyemvankost, mintha poros volna. Egészen olyan volt, mint a cseléd, aki urnője távollétében fölvette annak ruháit és most rajtakapta, valami különös buzgósággal akarja jóvátenni a hibáját.

— Mond csak Maresa, hogy jutottál te arra a gondolatra, hogy . . . hogy a művészi pályára lépj?

KOSSUTH LAJOS

— Azt mondták, szolt egyszerű hangon, vállát rángatva Maresa, — hogy kar értem, hogy dámának szülöttem.

És most egyszerre egészen új meggyőződéssel így folytatta:

— És higgye meg őszintén szolván, ez a legokosabb. Eszem jól, iszom jól. — és a férjek jobban szeretnek bennünket mint feleségüket.

Mostan jutott csak eszébe Maresának, hogy őt Schneller bankárna hívta ide. Bizalmasan, mintha valami nagy szívességet akarna tenni volt urnőjének, így szolt nagy áldozatkészséggel:

— Kedves Matild kisasszony, barát-nője magának a vén Schneller felesége? Ha ugy akarja, rögtön kidobom azt az embert . . .

Marietében most már ismét föltámadt a régi Maresa, a kutyahüségű cseléd, aki eszelős háladatossággal ragaszkodik a gazdájához. Csak ugy bántotta a vágyakozás, hogy valami nagy szolgálatot tehessen a jó Matild kisasszonynak és boldogtalan, hogy nem boldogíthatja.

A bankárna fájdalmasan mosolygott amikor észrevette, hogy Maresa még csak nem is sejt, hogy kitárjának feleségével beszél.

És csak most fogta el a lelkét a végtelen szomorúság és önérzete a porig alázódott le.

— Istenem! — gondolta magában — ha én most megtenném azt, amit akartam, ha szembesíteném ezt a két em-

bert, ki volna megalázva: én, vagy a férjem?

Ebben a pillanatban lépett be a szobába Schneller ur. Nem volt rossz ember, csak nagyon korlátolt. és szeretőt is csupán azért tartott, hogy maga-maga előtt megmentse fenegyerek mivoltának illuzióját,

Megdermedten állt meg a küszöbön.

— Szervusz! — biccentett neki hamiskás mosolylyal az orfeum énekesnő.

Erre aztán a fehér kis madonna göresösen zokogni kezdett és Maresa rögtön tisztában volt azzal, hogy az ő jó Matild kisasszonya Schneller bankár felesége. Fölugrott a székéről és a jó cseléd tisztességtudásával kereste szemével az asszony intését, elpirult és hebegni kezdett . . . Mintha nagy hibát követett volna el, amelyért alig tud bocsánatot kérni.

Amióta csak Matildot látta, folyton cselédnek érezte magát. És a mit Schneller lakkipőjére esett a pillantása, látta, hogy sáros. Letérdelt és kezdte törölgetni.

— A nagyságos ur cipője sáros . . .

Mint tiszteli egyszerre az elvetemült leány a legközönségesebb férfit is, mi-helyet tiszta asszonyt lát mellette! . . .

re mek kivitelü képe arany keretben 44 kor. Megrendelhető: **2 koronás havi részletfizetésre** a „Kazinczy“, könyvkereskedő r. t.-nál Debreczenben. Megtekinthető: László Albert és Társa (Hegedüs S. és Sándor I.) könyvkereskedésében.

Szóll Kálmán min. elnök: Hiszen ez meg van!

Kaas Ivor: Kérem, én precíz ujoncmegállapítást kívánok!

Beóthy Akos: Cáfolja meg a miniszterelnök ur, de szólaljon fel.

Kaas Ivor: A javaslat 2-ik pontja: A véderő tiz évre állapíttassék meg, — 3-szor: A szolgálati kötelezettségből a tényleges szolgálati idő a tengerészetet és a tüzérséget kivéve két év legyen. 4. A hadsereg hadi létszáma és béke létszáma törvényben állapíttassék meg. 5. A póttartalékosok anyagából állapíttassék meg az a szám, a melynek erejéig a póttartalékosok hosszabb tényleges szolgálatra behívhatók. 6. A honvédség ujoncjutalékát évenként állapítsák meg. 7. A póttartalékosok meghatározott számban osztassanak be a honvédséghez. 8. A véderőjavaslatban számítottassanak ki pontosan a hadsereg költségei a 2 évi szolgálatra való tekintettel legyen a kormány azonban a takarékoságot tartsa szem előtt. Végül 9. Terjesszen be a kormány egyidejűleg törvényjavaslatot, a melyben határozza meg a közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter illetékességét. (Helyeslés balfelől.)

Ezután rátér a beszédére. Ő felségének — úgy mond — leghivebb ellenzéke vagyunk mi néppárt, (Derűtség) de szigorúan a törvény alapján állunk és a 67-es törvénynek szelleme szerint való végrehajtását követeljük. A közös hadsereg kifejezés nincs benne a 67-iki törvényben sőt az 1889-iki törvényjavaslatban sem volt benn, de később a szabadelpártban határozták el, hogy a javaslatba beleillesztik a közös hadsereg kifejezést. Ezzel azt akarja bizonyítani, hogy maga a közös hadsereg sem volt benne a kiegyezésben, s így nem annak szelleme szerint kormányoznak. Hivatkozik Welsersheimb osztrák honvédelmi miniszterre, a ki a hadsereg egységét vitatta, ezzel egy mederben folytak Andrássy és Tisza grófok beszédei. Megdöbben tehát a tulajdoni közjogi ismeretei felett.

Kérdezi, van-e nekünk szükségünk a nagyhatalmi állásra? Azt vitatja, hogy nincs. Mi offenzív politikát nem folytatunk, nem is folytathatunk. Nekünk defenzív politikát kell csinálnunk és más, más szervezettel bíró hadsereget kell alakítani az offenzív vagy defenzív politikára. Ha mi el akarnánk foglalni Berlint vagy Moszkvába akarnánk bevonulni, akkor egészen más hadseregre volna szükségünk. Különben Németországgal nem verexszünk, mert szövetségesünk, Oroszországgal a Habsburgok évszázadok óta soha sem voltak ellenséges viszonyban. Mi legfeljebb a balkán államokkal jöhetnénk kollízióba, de arra csak talán mégis elég a mi mai hadseregünk. Tehát ujoncmelésre szükség nincs. De hogy egyáltalán nincs szükségünk a nagyhatalmi állásra sem, bizonyítja, hogy még Dalmáciát sem tudtuk visszacsatolni Magyarországhoz, holott maga Dalmácia akarja, óhajtja és kívánja.

Szünet után.

Kaas Ivor folytatja beszédét és a javaslat katonai oldalára tér rá. Végül ha-

tározati javaslatot nyújtott be, hogy a mezőgazdák termékeit az illető gazdák állami adójának erejéig a hadsereg élelmezésére fordítsák megszabott árakon és ezt adókönyveikbe iktassák.

Kubik Béla holnapra halasztotta beszédét.

Agról-ágra.

A katonai nevelő.

Vilmos császár katonai nevelőjét Sidney Q Danne kapitányt elmelegítőintézetbe szállították.

(Szín: a Faterlói csatától. XXVII. János, a műcsászár vezeti a háborút.)

János: A 31-ik gyalogezred megtámadja azt az erdőt, ahol az ellenség hatalmas tüzérvége van.

Puff generális: De fenség, porrá lövik őket!

János: Háltsz maul, öreg disznósajt! — Előre! — A 16-ik lovasdandár szétrombolja a balfenekén álló 3 üres péksátozt,

Puff generális: (alázatosan) Fenség, azt tiz ember is megcsinálhatná!

János: Hogyne! Csak nem kell smugogkoskodni. — A 81-ik tüzér-üteg belemegy a folyóba!

Puff generális: (kétségbeesve) Elázik a puskapor!

János: Ne kiabáljon, bimbó. — Minden lövegre saját találmányu esőköpeny van ráhuzva. Meg onnan ugyse löhetnének, legalább védett helyen vannak! — A lódoktorok támadják meg az ellen táborkarát! — Előre! — A tüzérek hagyják ott ágyuikat, rohanják meg az ellen futóárkait. Az ágyukat majd kezelik az iroda-örmesterek; azok ugyanis mindenhez értenek! — Előre! — a hegyi buvárok fonjanak lánostort, ássanak le a föld közepébe, s robbantsák fel az egész ellenséget. Punctum!

Puff generális: (nyögve sugdos Rükvere altábornagy fülébe) Mi lesz itt?

Rükvere altábornagy: Borzasztóan megpöfölnék bennünket! — És ezen esodálkozok?

Puff generális: (két kezében lóbálja a fejét.) Mi lelta a fenséget?

Rükvere altb: Semmi! — Ellenben a katonai nevelőjét tegnap szállították be a bolondok házába!

Puff generális (felcsillanó szemekkel) Ki lesz az utóda?

Rükvere altb.: Még nem tudni! — Az udvari elmeorvos fogja kiválasztani. (Kedvesen) Önnek nagy sánza van, önben határozott hajlandóság van a paralízisre! — agyó mester! — A lovam után nézek, mert 10 perc múlva futunk! — Pá!

—il

H I R E K.

Napló.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnepe-
napon d. e 9—12-ig.

Márc. 18. Malomiparosok nagygyűlése a Korona
vendéglő nagytermében d. e 10 órakor.

Márc. 18, 19 és 20. Képviselőválasztók össze-
írása a városháza nagytermében délelőtt
9—12. d. u. 3—6-ig.

Márc. 20. A községi iskolaszék alakuló ülése
délután 4 órakor.

Márc. 20. és 21. Finn-esték a színházban.

Márc. 21—25-ig Teljes tanácsülések a város-
házán.

Márc. 22. Az István gőzmalom közgyűlése.

Márc. 26. Városi közgyűlés délután 3 órakor.

Márc. 29. Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.

Márc. 29. A debreceni tisztviselők önszegélyző
egyletének közgyűlése a Jogász és tiszt-
viselőkör helyiségében d. e. 11 órakor

Ápril. 8—18. Műkedvelők tárlata a városházán.

Április 5. A gazdasági egylet közgyűlése d. e.
9 órakor.

Debreceni szőlő és bortermelők.

A szövetség közgyűlése.

márc. 18.

A debreceni szőlő- és bortermelő
szövetség tegnap tartotta évi közgyű-
lését a kereskedő társulat díszes székhá-
zában.

A város gazdasági és kereskedelmi
életében jelentékeny szerepre, szerencsés
áldásos és életrevaló működésével általá-
nos példaadó hatásra hivatott nagyszabá-
sú vállalat ez, mely rövid pár esztendő
alatt a fejlődés páratlan magas fokára
emelkedett.

Hasznavehetetlen futó homok sivar
területét gyümölcsözővé varázsolta a szö-
vetség ügyvezetésében megnyilatkozó
lelkes szakértelem és lankadatlan szor-
galom.

Kétszázötven hold terület egy tag-
ban immár csupa szőlő. Negyvenhat na-
pig tartott a tavalyi szüret, 400-nál több
munkásnak ad a vállalat kenyeret. És a
legutóbbi év eredménye az, hogy a szö-
vetség negyvenhétezerhatszázhuszon-
nyolc kiló csemegeszőlőt adott el és hat-
ezerkétszázhuszonhét hektoliter bort ter-
melt. És csemegeszőllője elsőrendű, bo-
rai pedig oly kitűnőek, hogy a tavalyi
pozsonyi orsz. gazdasági kiállításon is
1300 kiállító közt ama kevés 20 közé tu-
dott emelkedni, akiket aranyéremmel
tüntek ki.

Hangzott is tegnap az igazgatóság
és a nagy tudású Biró Géza ügyvezető
igazgató dicsérete a közgyűlésen!

Értesítjük

az igen tisztelt, hölgy közönséget, hogy bevásárlási utunkról hazatérve, beszereztük
a tavaszi divat legszebb ujdonságait, melyek a t.
hölgy közön.

ség szives megtéktetésére várnak.

Tisztelettel

DARVAS TESTVÉREK

női- és gyermekfelöltő áruhaza

DEBRECZEN, Fő-tér, a Hungária kávéház mellett

De ez a fényes eredmény a város gazdasági életében is jelentős tényező, mely közérdek szempontjából méltó a figyelemre s elismerésre.

Most a vállalat nagyszabású pincét és szüretelő helyiséget épít nagy telepén. A pincében nagyrészt üveggel bélelt cement hordók lesznek, a legnagyobb 800 hektoliteres, a legkisebb 100 hektoliteres.

Mindez pedig azért érdemes a dícséretre, mivel a debreceni bor jövődicsőségét jelenti.

*

A közgyűlésen a 259 üzletrészből 243 volt képviselve 32 szövetkezeti taggal.

Komlóssy Dezső igazgatósági elnök nyitotta meg a közgyűlést s jegyzőnek Megyery Pált, szavazatszedőknek Márton Imrét, Veszter Istvánt és Weisz Sándort kérte fel.

Jelen voltak: A város képviselőiben Roncsik Lajos, Szabó Kálmán, Szent-Királyi Tivadar, Csanak József, Berger Jenő, Biró Géza, Szabó Lajos, Kövy Lajos, Megyery Pál és Miklós, Lukács Armin, Dalmy Kálmán, Sesztina Jenő, Haas Ignác, dr. Balkányi Miklós, Fleischman Mór, Aron Jenő, Hochfelder Jakab, Weisz Sándor, Vecsey Zoltán, Reichman Armin, Nagy Jakab, Széll Géza. Beke László, Veszter István, dr. Kemény Mór, Márton Imre, Balogh Zsigmond, Tóth István, Csobán József és Váradi Ignác.

Az igazgatóság évi jelentését, a mérleget és zárszámadást a közgyűlés felolvasottnak tekintette. A felügyelő bizottság jelentését tudomásul vette és a felmentvényt megadta.

Nagyobb vita keletkezett a nyereség felosztása tárgyában. Az igazgatóság az 1902. év tiszta eredményéből, mely 73,325 korona és 89 fillér volt, a szabály szerű felosztás után üzletrészenként 100 korona osztalékot javasolt.

Balkányi Miklós 150, Berger Jenő legalább 125 koronát kívánt. Hozzászólottak Fleischman Mór, Szabó Kálmán, Haas Ignác, Lukács Armin s végre is óriási többséggel az igazgatóság előterjesztését fogadták el.

Megszavazták a pince és szüretelő ház építésére a 80 ezerkorona költséget; az építkezés remek terveit elfogadták és végül három évre újból megválasztották a felügyelő bizottságba az eddigi 3 tagot: Sesztina Jenőt, Csanak Józsefet és Aron Jenőt. Vecsey Zoltán negyedik helyen póttag lett. Ezzel a közgyűlés véget ért.

* **Puky Gyula főispán** gyengélkedő egészségi állapota miatt kénytelen volt családjával Budapesten maradni s a fővárosból ezen ok miatt csak 20-ika után jöhet haza.

* **Kovács József polgármester**, aki részt vett Budapesten a polgármesterek értekezletén s együtt tisztelgett kartársáival Széll Kálmán kormányelnöknel, ma délután érkezik haza Debrecenbe.

* **Bő jti istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban ma délután 3 órakor istentisztelet lesz.

* **Fauszt pénzügyigazgató itthon.** Fauszt Elek pénzügyigazgató hosszabb távollét után hazaérkezett Debrecenbe, azonban hivatalos működését még nem kezdte meg, mert előbb megírja hivatalos jelentését a pénzügyminiszterhez zilahi kiküldetéséről, a mi 10—14 napig eltart Fauszt

pénzügyigazgatót ugyanis a miniszter az év elején Zilahra küldötte, hogy ott Baborezy pénzügyigazgatót függessze fel és a felmerült, súlyosabb beszámítás alá eső visszaélések miatt indítsa meg a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot. Fauszt Elek mint miniszteri biztos január 6 án utazott át Zilahra, tehát két hónapnál hosszabb ideig foglalkozott a zilahi pénzügyigazgatóság állapotainak megvizsgálásával. Most készíti hivatalos jelentését. Ez volt az első eset, hogy a miniszter pénzügyigazgató ellen nem központi főtitkárviselőt, hanem pénzügyigazgatót küldött ki miniszteri biztosnak ily országos feltűnést keltő visszaélések megvizsgálására s felderítésére. Fauszt Elek feladatát páratlan buzgalommal és lelkiismeretességgel oldotta meg.

* **Miniszteri megbízott városunkban.**

Jáross Mihály, aki a kereskedelmi miniszterium megbízásából hosszabb oroszországi és Szibériai tanulmányútra indul abból a célból, hogy magyar ipareikkeknek az orosz földeken piacokat szerezzen — látogatást tett tegnap a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál, értesüléseket gyűjtendő e kamara kerületének kivitelképes ipara felől. Szabó Kálmán elnök és Szávay Gyula titkár készségesen szolgáltak kimerítő felvilágosításokkal s bemutatták a megbízottnak a kamara állandó iparmuzeumát, mely kész gyűjteménye a kerület iparjának. Az iparmuzeum rendkívül megnyerte a vendég tetzését, vajha — ugymond — minden kamarának volna hasonló gyűjtemény, mennyire megkönnyítené ez az érdeklődők munkáját. A megbízott innen az esti vonattal Kassára utazott át.

* **Magyar tisztek áthelyezése.** Hirt adtunk róla, hogy a közös hadügyminiszter a király kívánságára az osztrák ezredekhez beosztott magyar tiszteket magyar ezredekhez fogja áthelyezni. A katonai rendeleti közlöny már közli az első áthelyezéseket. — A rendeleti közlöny szerint az északkelet-hországi 18 és 42 közös gyalogezredek magyar tisztjeit magyar ezredekhez helyezék át. Nem érdektelen, hogy a legelsőnek áthelyezett tisztek között van Széll Kálmán miniszterelnök unokaöccse Széll Árpád főhadnagy is, akit a königräetzben állomásozó 42 gyalogezredtől helyeztek át az Eperjesi 67. gyalogezredhez.

* **A népgyűlés küldöttsége.** A vasárnapi népgyűlés határozatával tegnap este 150 függetlenségi polgárból álló küldöttség utazott Budapestre, hogy a népgyűlés nevében tiltakozását fejezze ki a katonai javaslatok törvényerőre emelése ellen. A küldöttséget mely ilyen értelmű feliratot fog benyújtani a képviselőházhoz ma d. e. 10 órakor Thaly Kálmán és Bakonyi Samu vezetik Apponyi Albert gróf házelnökhöz. A küldöttség lobogókat is vitt magával s ezek közt van Debrecen város 1848-iki gyalog nemzetőrségének még mindig teljesen ép lobogója, melyet egy akkori egyszerű debreceni polgárrasszony, néhai való Pethő Sándorné, szül. Fazekas Éva ajándékozott a várost védő nemzetőrségnek. Legutoljára 1894-ben hagyta el az érdekes

ereklje a debreceni levéltár régiségeit, a mikor egy 50 tagu küldöttség járt Budapesten ugyancsak a képviselőházban tüntetni az egyházpolitikai javaslatok mellett.

* **Járványos betegségek a megyében.** Hajdúvármegye majd mindenik községében és városában garázdálkodnak a járványos betegségek. Naponta számos jelentés érkezik az alispáni hivatalhoz ilyen járványos betegségekről és pedig a legtöbb H.-Böszörményből, Egyekről, H.-Szoboszlóról, M.-Pécsről, B.-Ujvárosról. A főorvosi hivatal a legszigorubb intézkedéseket rendelte el a járványok megállítására miatt.

* **Nagy tűz.** Lichtschein Menyhért örökösének a b. ujjvárosi határban levő darasai bérletén ismeretlen okból kigyullad három nagy repecszalma kazluka. Menteni semmit nem lehetett, mert a nagy forróságtól közel se tudtak jutni a lángoló kazlakhoz. A kár 250 korona, mely azonban biztosítás útján megtérül.

* **Békéltető bizottsági ülés.** Tegnap délután 4 órakor az ipartestület békéltető bizottsága ülést tartott az ipartestület tanácstermében Bereczky Lajos rendőr-fogalmazó, iparhatósági megbízott elnökele alatt. Az ülésen több vitás ügyet intéztek el békés úton.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak Simkó Ferenc róm. kath. 52 éves, Kovács János ev. ref. 60 éves, Oláh József ev. ref. 75 éves, Balázs Mária ev. ref. 14 hónapos.

* **A sötétben.** Oláh János gazdálkodó gyanus neszt hallott az udvarán. Két ember, már mint egy férfi meg egy nő hűreseléd suttoztak egymással. A nő megismerte hangjáról, sógornője volt s láthatólag, azaz hallhatólag szívesen vette lovagja tapintatos udvarlását. De már erre nagyon megharagudott Oláh János. Még hogy az ő házához járjanak szeretkezni? — Felkapott egy vasvillát s a sötétben csilhi puái egy kicsit megegyengette a suttozó szeladont, ki a simogatás következtében csekély 35 napig gyógyuló sérüléseket szenvedett. Oláh uramat pedig a vasvilla ügyes kezeléséért most a tekintetes kir. törvényszék fogja pártfogásába venni.

* **A dobálás vége.** Deli Károly tetéleni lakos avval töltötte unalmas délutánját, hogy a ködobálás nemes és kevésbé előkelő sportjában gyakorolta magát. — Végül is egy vasdarabbal úgy koppanította fejbe Klein Izidor 4 éves kis fiát hogy a szegény gyereket menten előntötte a vér. A vigyázatlan dobálót feljelentették.

* **Késelő iskolásfiú.** Kiesi volta mellett ugyancsak sok virtus szorult Vagner Lajos 12 éves iskolásfiúba. Tegnap egyik pajtásával Csilián István tanulóval összeszóvalalkodott, hamarosan verekedésre került a sor, minek során Vagner kirántotta zsebkését s belevágta pajtásába. A megsérült fiú szülei jelentést tettek a rendőrségen, mely megindította az eljárást a késelő iskolásgyerek ellen. Ilyen kezdet után idővel még sokra viheti a derék Lajoska, ha addig ki nem páholják belőle a szilaj természetet.

* **Tolvaj gazdálkodó.** Bűnös úton akart más vagyónához jutni Macsi Gábor h.-nánási gazdálkodó. Az üzletek elé kirakott portékákból akart elcsipni valamit de nem sikerült. Adler Simon rőföske-reskedő boltja előtt megállott, kiléste az alkalmas pillanatot, a hóna alá kanyari-

tott egy vég szövetet. A pillanat azonban nem volt olyan alkalmas mint Macsi uram gondolta. A boltból észrevették a fufangos magyart, utána szaladtak s megcsipték. Bekisérték a rendőrség bünyűügyi osztályához, a hol kihallgatták. A kereskedő vissza fogja kapni a vég szövetet, Macsi Gábor pedig rabkoszton elmelkedhetik azon a bölcs mondáson, aki a minék nem mestere, gyilkosa az annak Mert a mai furcsa világban még a tolvaj mesterséghez is szakiskolában kell kitanulni.

KÖZIGAZGATÁS.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— márc. 17.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután 3 órakor ülést tartott Bészler Károly tanácsos elnöke alatt, a melyen jelen voltak: *Simontfy Imre, Komlóssy Dezső, Dr. Fejér Ferenc, Schwarc Vilmos, Debreczeni Jenő, Oláh Károly, Acél Géza, Szabó Kálmán és Vargha Károly* bizottsági jegyző.

(Bérleti szerződések meghosszabítása.)

Czipó Miklós a közös laktanya mellett bérelt egy darab földet a várostól, melynek bérlete lejárt. A bizottság javasolja a bérlet 3 évre való meghosszabítását.

Rác Lajos utmester a sintértelep bérletének meghosszabítását kéri. A bizottság újabb 3 évre ajánlja a bérlet megadását évi 100 kor bérért, úgy azonban, hogy a telepen levő épületeket a bérlő tartozik jó karban tartani, a földet fel nem szánhatja s a város 3 hónappal előbb a bérletet bármikor felmondhatja.

(A katonai csapatkórház)

Hiába vette le a közgyűlés a múlt év őszén a csapatkórház ügyét a napirendről. A beszállásolási törvény értelmében a város tartozik a csapatkórházat felépíteni.

A bizottság is javasolja a felépítést és pedig a régi *Rabkert* telkén. Miután pedig az nem elegendő e célra ajánlja, hogy a szomszédos és *Vadon Sándor* tulajdonát képező 1264 négyszögöl területet a tulajdonos által kért 8000 korona vételárért vásárolja meg a város, hogy a dolog halasztást ne szenvedjen.

(A nőegylet kérelme.)

A debreceni jótékony nőegylet 600 korona évi segélyt és 5 öl tüzi fát kér a várostól. Csakhogy elkésve kérte, miután az 1903 évi városi költségvetés már össze lett állítva. Így tehát a segélyre fedezet nincsen. A bizottság azonban a jövő 1904 évre javasolja a segély megadását.

(Egyébb ügyek.)

A jog- és pénzügyi bizottság ezután javasolta Ifj. Papp Sándornak polgárosítását s ezzel kapcsolatosan a községi kötelekbe való felvételét.

A kihordott póce-anyagok feldolgozására vonatkozó ajánlatot szintén elfogadásra ajánlja. A debreceni szőlő és bortermelő szövetkezet ugyanis a kihordott anyagot földtermékenyítésre szánt trágyának akarja saját költségén feldolgozni. Ezen anyagok eltakarításával e szerint semmi gondja sem lesz többé a városnak, nem is szólva arról, hogy közegészségügyi szempontokból nagyon ajánlatos a szőlőtermelő szövetkezet terve. A

mezőgazdasági szempontból is fontos ajánlatot úgy ajánlja elfogadásra a bizottság, hogy az így nyert trágya métermázsáját a szövetkezet 3 koronánál magasabb összegért nem árusíthatja. A szövetkezet 15 évre kéri az engedély megadását.

A világitási bizottság tagjainak napidija került ezután tárgyalás alá. A bizottság méltányosnak találja, hogy az üzletszabályzat erre vonatkozó 14 szakaszát ne módosítsák s a teljesített szolgáltatért a bizottság tagjai továbbra is kapják napidijaikat.

A lelencház ügyét, ugyszintén a felekezeti elemi iskolák ügyét egy közelben tartandó bizottsági ülésre halasztották.

× **A közgyűlés előkészítése.** Tegnapra volt kitűzve a közgyűlést előkészítő teljes tanácsülés, de a főispán gyöngéledő állapota miatt elmaradt az ülés szombaton, e hónap 21-ikére. Tekintettel a március 26-án tartandó városi közgyűlés fontos tárgyaira, e naptól kezdve a közgyűlés napjáiig mindennap teljes tanácsülés lesz, hogy a sürgős folyó ügyek még az e havi közgyűlésen elintézését nyerhessenek.

× **A közigazgatási tanfolyam vizgabiztosai.** A közigazgatási tanfolyam vizgáira már kinevezték a vizsga-bizottságok tagjait. E szerint 3 bizottság fog Debrecenben vizsgáztatni. Az I. bizottság elnöke *Puky Gyula* főispán, helyettes elnöke *dr. Bartha Béla* lesz, a II. bizottság elnöke *Veszprémy Zoltán*, h. elnöke *Veesey Imre* városi főjegyző, a III. bizottság elnöke *Pénzes Sándor* h. elnöke *Körössy Kálmán* dr. ügyvéd. A bizottságok tagjai lesznek pedig: *Csánky Viktor* Deák *Ferenc* bíró, *Dumbrava László*, *Fauszt Elek*, *Gajzádó Béla* dr., *Hanke Leó*, *Kiss Endre*, *Megyery Pál* dr., *Nagy Lajos* dr., *Nemes Zoltán*, *Oláh Miklós*, *Orosz Sándor*, *Papp Sándor*, *Somogyi Béla* dr., *Tüdös János* dr.

SPORT.

Országos tornaünnep és sportkiállítás.

Fővárosi tudósítónktól.

— március 18.

Ez év tavaszán május 31 és június 1-ső napjain, pünkösdi kettős ünnepeken országos mérkőzésre gyülekeznek a fővárosba a magyar sportkörök, hogy az olimpiai játékok módjára külföldi vendégek előtt bemutassák a magyar sport fejlettségét. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. és *Iszer Károly* a Budapesti Torna-Club elnöke, akiknek működése néhány év alatt valóságos sportnemzetté fejlesztette az ifjú Magyarországot s akik az angolok testet-lelket edző példáját nálunk meghonosítani igyekeznek, állanak ennek az ünnepségnek az élén. Hatalmas látványosságnak is szép, idegenforgalmat is emelő lesz ez a sportünnep. Künn a VII. kerületi *Szabó József*-utcában levő millenárius versenypályán és a városligeti korcsolya-egylet tágas, levegős területén fog lezajlani, egybekötve az embersportok összes fajainak bemutatásával és országos sportkiállítással.

A Magyar Országos Torna-egyletek Szövetsége, mely a mozgalmat megindította, a Budapesti Torna-Club-ot bízta meg ennek szervezésével, ki felhívja ez

uton is az ország összes sportegyleteit a mérkőzésben való részvételre.

Kitűnő alkalom lesz a vidéki sportegyletek tagjai számára ez a felrándulás a fővárosba, mert a rendező-bizottság kiállításba helyezi vasuti kedvezmény kíséretében a résztvevők, mint azok hozzátartozói számára; gondoskodik itteni ingyenes elszállásolásukról, továbbá ellátásukról sőt szórakoztatásukról is. Mint értesülünk, eddig majdnem az összes magyarországi sportegyletek bejelentették részvételüket, a külföldi sportegyletek közül eddigelé a drezdai és lipcei sportegyletek biztosították a rendezőséget megjelenésükről.

Az ünnepély előrajzát, amelyet fűzetben most adott ki a Budapesti Torna-Club a vidéki egyesületek már megkapták és minden érdeklődő megkaphatja díjtalanul. Főpontjai ennek az előrajznak a következők:

- felvonulás a volt városligeti mesterséges jégpályáról az ünnepi főtérre;
- szabad gyakorlatok;
- tornászati versenyek a szertornázástól a footballig minden válfajban.

A korcsolyapálya területén 1903 évi május 31-től bezárólag június 14-ig lesz a sportkiállítás, nálunk első ilyen kiállítás, a melyben részt vehetnek az összes magyar sportegyletek és sportszerekkel kereskedők. Erre a kiállításra, noha alig indult meg a mozgalom, máris egész sereg jelentkező van. Nem mulasztjuk el különösen a kiállításra eddig még nem jelentkezett sporteikk-kereskedők figyelmét felhívni, hogy amennyiben a többi hason vállalatok példájára ezen kiállításra résztvenni óhajtanak, mielőbb forduljanak a kiállítást rendező-bizottsághoz, miután helyszüke miatt a bizottság már csak kevés ideig lesz azon helyzetben, hogy a jelentkezőket tekintetbe vegye. Érdekes és a maga nemében igen jellemző, hogy mielőtt még a magyar cégek tudomást vettek erről a kiállításról, Angolországból már három sporteikk-kereskedő tett távirati ajánlatot a bizottságnak. Mindenesetre érdekes kiállítás lesz, igazi amerikai stílusban. A részt venni akarókat ez uton is felhívja a rendezőség: felvilágosítást a kiállítás elnöke: *Freyler Béla* a *Böhler acélárugyár* képviselője *VI. Andrassy-ut 41. sz.* nyújt. A kiállítás, melynek az a célja, hogy a magyar iparnak a sporteikk-kereskedésben is teret és versenyt nyújtson, kitüntetésben is részesíti a kiállítás legjobbjait.

De művészeti célja is van az ünnepélynek. Angolországban, ahol a sport nemzeti jellege és erőssége a fejlődésnek, már egész műfaja sportrajz. Ünnepélyeket mesteri plakátok hirdetik, amelyek elsőrangú művészek izlésének bélyegét viselik. Ilyen sportplakátra hirdet pályázatot a Budapesti Torna-Club. Még pedig két díjjal, az első 200 koronával, a második 100 koronával. Ennek a plakátpályázatnak a feltételeit a napokban becsátja közzé a bizottság.

LEGUJABB.

Budapesti tudósítónk híradása.

A király Budapesten. Ő felsége a király tegnap az egész napot lakosztályában töltötte s este 6 órakor udvari ebédet adott. Az utolsó kihallgatás holnap, esütörtökön délelőtt lesz s este a király Bécsbe utazik.

Szentesi küldöttség a képviselőházban. Szentes város 100 tagu küldöttsége tegnap érkezett a fővárosba. A küldöttséget Molnár Jenő országos képviselő vezette Apponyi Albert gróf, házelnök elé, aki átvette Szentes város tiltakozó feliratát a katonai javaslatok ellen.

Nagy betörés a fővárosban. Nagyobb szabású betörés történt tegnap Budapesten. Az elmúlt éjszaka ugyanis feltörték Majthényi Béla droguistának a vámházköruton levő üzletét s onnan 1400 korona készpénzt s több értékpapírt, összesen 50,000 korona értékben elloptak. A betörés elkövetésével káros Bakos Gyula 14 éves tanoncát gyanúsítja, aki ez idő alatt is több sikkasztást követett el. Be lett bizonyítva, hogy este az üzlet kulcsokat, bár rövid időre, gazdája állítólagos megbízásából elkérte a házmestertől. A tettest keresik.

Szentpéteri Sárát elítélték. Végre több napi tárgyalás után tegnap ítéletet hozott a kuria Szentpéteri Sára sokat megvitattott ügyében. Ezzel az ítélettel pedig helyben hagyta a szolnoki esküdtbíróóság ítéletét, mely a vádlottat gyilkosságban való bűnsegédség miatt 10 évi fegyházra ítélte. A védő által kilenc pontba foglalt semmiségi panaszokat a Kuria egytől-egyig elutasította.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

- Márc. 18. szerdán: *Bob herceg*, daljáték.
Márc. 19. csütörtökön: *Bob herceg*, daljáték.
Márc. 20. pénteken: *A finn-est* siketnémák javára.
Márc. 21. szombaton: *Finn-est*.
Márc. 22. vasárnap: délután *Trilby*, színmű. Este *Paraszthűség*, népszínmű.

— (Félnyelvtől kilencig.) Tegnap a színházban megismételték egy vigjátékot, melynek hétfőn volt a bemutató előadása. Nem tudjuk, készül-e a debreceni társulat két nyári állomásán kívül kisebb községekbe is, de a tegnapi előadás határozottan olyan volt, mintha valamely falnsi korcsma színre szánt játék sietős főpróbáját tartották volna. A színház kongott az ürességtől, de ez nem ok és jog arra, hogy a debreceni színház téli évadjában másfél óra alatt hebehurgyán le-daráljanak egy 3 felvonásos vigjátékot, egész jeleneteket kihagyjanak s egyes színészek ugrálásban odáig merészkedjenek, mintha vasuti állomás várótermében recsegnének el egy pár ócska sördalt a t. c. utazó közönségnek, a míg a vonat tovább nem indul. Kár, hogy a színházi bizottság napos tagjai sem ültek a páholyban, épületes dolgokat tapasztalhattak volna fél 8-tól 8 óra 51 percig, a mikorra az előadás véget ért,

TÁVIRATOK.

Polgármesterek a kormányelnöknél.

(A vidéki nagyobb városok jövője.)

A Szabadság tudósítójának távirata. Budapest, márc. 15.

Huszonkét előkelő törvényhatósági joggal felruházott város polgármestere tisztelgett tegnap délelőtt Széll Kálmán miniszterelnöknél. A tisztelgésnél Debrecen sz. kir. városát Kovács József polgármester képviselte.

A tavaly Szegeden tartott polgármesteri értekezlet határozatához híven Zechmeister győri polgármester üdvözölte Széll Kálmán kormányelnököt, kijelentvén, hogy az állami teendők ellátásáért vármegyék állami kárpótlásban részesülnek, a városok pedig ezen teendők anyagi ellátásáért saját háztartásukat terhelik meg kiadással. Most tehát a városok is ellenszolgáltatást kérnek ezért az államtól és különösen kéri, hogy a vidéki városok részére új közművelődési s közhasznú intézetek létesítése végett a kormány új jövedelmi forrásokat engedélyezzen.

Széll Kálmán rendkívül melegen nyilatkozott a vidéki városokról. Az ország ügyeinek vezetésénél — ugymond, — a legnagyobb gondot kell fordítani a vidéki városok fejlődésére. A szóban forgó kérdésnél a városok igazságát és anyagi szükségét mindenki érzi. Az ország átmeneti állapotban van s ezen fejlődés természetes sulya a városokon fekszik. Ő és a kormány a legnagyobb sulyt helyezik a városok anyagi és erkölcsi felvirágoztatására. Tudja és nyíltan vallja hogy tenni is fog, a mint sor kerül rá. Már bizonyos irányban a megoldás munkája folyamatban is van. A legnagyobb jóakarattal fogja a polgármesterek által benyújtott memorandum tartalmát megfontolni s mindent meg fog tenni, a mit módjában lesz megtenni.

A küldöttség tagjai e kijelentésért a kormányelnököt zajosan megeljeneztek.

Tóth Lőrinc meghalt.

Budapest, március 17. (Saját tudósítónktól.) Tóth Lőrinc a főrendiház tagja, a királyi kuria nyugalmazott tanácselnöke, a m. tud. Akadémia legrégebb tagja ma 80 éves korában meghalt.

Tóth Lőrinc 1814. dec. 17-én született Komáromban. 1848 tavaszán tagja volt a bécsi nagy küldöttségnek, mely az akkori nagy reformokat kivívta. 1849-ben Debrecenben Vukovics minisztériumában államtitkári helyettes volt. Sokágu irodalmi működését korán, 17 éves korában kezdte. Az akadémia már 1836-ban tagjai sorába választotta. A Kisfaludy-társaságnak legelső titkára ő volt hat évig s rendes tagja lett 1839-ben. Ezenkívül tiszteleti tagja volt a Petőfi-társaságnak is. Költeményeket és verses színműveket írt 1835-ben Atok c. és Ekebontó Borbála c. színműveivel jutalmat nyert. Ezek voltak első könyvei, — az utolsó pedig 1882-ben jelent meg Méhek cím alatt 500-ra menő epigrammokkal. A tudományos irodalom terén is nagy sikerrel működött.

A végelgyengülésben elszenderült agg iró már hónapok óta haldoklott. A főváros disz-sírhelyett jelölt neki a Kerepesi-uti temetőben. Ma dél-

után helyezték koporsóba holttestét és éjjel átszállították az Akadémia előcsarnokába, ahonnan csütörtökön délután fél 4 órakor temetik.

Barabás és a függetlenségi párt.

Budapest, márc. 17. (Saját tudósítónk távirata.) Barabás Béla országgyűlési képviselőnek az a nagyváradi nyilatkozata, mely szerint kijelentette, hogy ha a függetlenségi párt a katonai vitában leszerel, ő és 40—50 képviselőtársa odadobják a mandátumot, élénk megbeszélés tárgya volt ma a főváros politikai köreiből és a függetlenségi párt tagjai közt.

Barabás Béla kijelentette, hogy a Budapesti Hirlap közlése tévedésen alapszik. — Én azt mondtam, ugymond Barabás, hogy odadobom a mandátumomat, ha a függetlenségi párt leszerel, de előbb megkísérlem, hogy esetleges párthatározat ellenére is negyven-ötven képviselővel folytassam az obstrukciót. Hiszem, hogy akadna ennyi, aki velem harcolna. Ha nem akadna, lemondok mandátumomról.

Kossuth Ferenc ma egy hirlapírónak a következőket jelentette ki:

— Megirhatja, hogy Barabás a mi tudunk és megkérdezésünk nélkül nyilatkozott és így nyilatkozata csak az ő számlájára irandó. A függetlenségi párt egésze vagy többsége nevében csakis az elnök nyilatkozhatnék.

A függetlenségi párt és az obstrukció.

Budapest, márc. 17. (Saját tudósítónk távirata.) Az országos függetlenségi párt mai értekezletén elhatározták az ellenzéki képviselők, hogy az obstrukciót lankadatlanul folytatni fogják.

Füzy Szaniszló meghalt.

Budapest, márc. 17. (Saját tudósítónk távirata.) Füzy Szaniszló, a magyar birodalmi irgalmas rend tartományi főnöke ma azivszélhűtésben meghalt. A kiváló egyházi férfiú Veszprémben született 1830. okt. 2-án. A szerzetbe 1848-ban lépett. Egész életét az irgalmas rendnek szentelte. a magyarország ügyét mindig buzgón karolta fel.

Kiegyezés a reichsrathban.

Bécs, márc. 17. (Saját tudósítónk távirata.) A reichsrath ma megkezdte a kiegyezési javaslatok tárgyalását. Eddig 87 osztrák képviselő van szólásra feljegyezve.

A Gotterhalte katonaruhái.

Budapest, március 17. (Saját tudósítónk távirata.) Ostoba feljelentés alapján, azon a címen, hogy ismeretlen tolvajok meglopták a katonai kincstár ruhátárát, a budapesti rendőrség elkobozta a Magyar Színház ama katonaruháit, melyeket a színház a Gotterhalte című darabhoz használt. Most Hecht és fiaai budapesti cég, melytől Leszkay igazgató a ruhákat vásárolta, nyilatkozik és kijelenti

hogy ők szállították a színháznak a katonai egyenruhákat. A kinestárral üzleti viszonyban lévén, évenként ezerszámmra vásárolják az elhasznált ruhákat, melyeken rajta van a kiseleltetés jegye. Lopásról tehát szó sem lehet.

Vay Aladár felebbez.

Pozsony, március 17. (Saját tudósítónk távirata.) Vay Aladár báró a pozsonyi ügyészségnek az Alojzia bárónő eltűnésével kapcsolatos feljelentések elutasításáról hozott határozatát megfélebezi s a vád képviselőjét Vay Dénes ellen mint magánvádoló átveszi.

A szász királyi család regénye.

Brezda, márc. 17. (Saját tudósítónk távirata.) György király mielőtt üdülésre utazna, tudatja népével, hogy higgyen szavának s legyen meggyőződve, hogy a királyi család nem hibás a legutóbbi botrányos történetekben, hanem a titokban már régen mélyen sülyedt aszszony (Lujza hercegnő) féktelen szenvedélye.

Az áruló orosz ezredes.

Szentpétervár, március 17. (Saját tudósítónk távirata.) Grimm ezredes, a kit árulásért száműztek, hirtelen megérült. Térbolydába vitték.

Gabona tőzsde.

Budapest, márc. 17. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngé. Lanyha irányzat mellett 17,000 méter mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő. esős.

Buza áprilisra	7.51—52.
„ májusra	7.42—43.
„ októberre	7.44—45.
Rozs áprilisra	6.70—71.
„ októberre	6.70—72.
Zab áprilisra	6.44—45.
„ októberre	00—00.
Tengeri májusra	6.13—14.
„ júliusra	6.23—24.
Répe augusztusra	11.85—95.

NYILT-TÉR. *)

Ilonkához!

A táncteremben szóllott a zene,
Közöttük én is ott jártam keltem,
Ó jól emlékszem, szóttalan valék,
Valami árnyék borítá lelkem.

Valami bánat nem tudom, hogy mi,
Valami gyötrő névtelen érzet,
Szívembe markolt durva erővel,
Hogy szívem tölle sajgott, vérzett.

Ekkor láttál meg, — én is tégedet
És úgy éreztem szívünk össze dobban,
Meggyógyult szívem, de csak egy perere,
Azóta ismét fáj, egyre jobban.

Laci.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Regénycsarnok.

„SZEMEMFÉNYE.”

Irta: Erdélyi Gyula.

Bertát érdekelte az élet és nem érdekelte a halál. Szemei melyek különben nem fénylettek, mélyökben egy kis tüzet árultak el, sőt megtörtént az, hogy mosolygott.

Gézát egész nap nem hozta senki elő, beszéltek minden másról csak róla nem. Még a szent-istvánnapi löversenyeket is tárgyalták s Berta szép, férfias mulatságnak tartotta.

Következő nap Géza ismét csak virágokrétát küldött s bocsánatot kért, de dolgai miatt nem jöhet át.

Kálvágynak kezdett haragudni, a fiu valamiért neheztel vagy titkolódzik. Berta nem árulta el, hogy talán bántja az elmaradás; de mikor reggel, sőt délután másnap sem lovász nem jött, sem bokréta, az arca egy kissé kipirult, mindjárt ebéd elején elejtette az asztal kendőjét, feldöntötte a poharát s csak ugy odavetve mondá atyjához fordultan:

— Kíváncsi vagyok, mivel foglalkozhatik az a híres Géza.

— Talán másfelé fordította a kocsirudját.

— Sehse hidd azt, édes apám, boldogtalan lenne, ha engem felszabadítana; különben olyan léha legény nem tudja az eljegyzés bilincseit jól megérteni.

Ebéd után alig szóltak egymáshoz, mintha érezték volna, hiányozik valaki. Jó időre Berta szólalt meg s elmondta hogy néhány ételt rosznak talált.

Kálvágynak nem igen találta helyét, sem járva, sem a pamlagon vagy a széken. Végre egyet gondolt, kiment, befogatott s elhajtatott (övéi azt hitték, a gazdaságba) Enőkére.

Géza az elrúlt napokat azzal töltötte, hogy az idomítást nézte, azután meg szobájában elzárkózva a „Versenylovak formái” olvasta. Tisztában akart lenni lova vetélytársaival. Estefelé rendszeren Tom bölesekedéseit halgatta, ki jobban fecsegett egy vasuton utazó francia pincéernél.

Elragadtatva beszélt, hogy Magyarországon milyen nagy becsülettel tartják meg a versenyszabályokat, a fogadások milyen korrektek s a közönség nincsen rászédve. Nem úgy mint más országokban, hol a veszteség bizonyos s ahol hivatalosan a legjobb lovakat nem közlik jó előre: a ki hisz ebben, soha sem eszlatkozik, ha csak a saját járatlanságán alapuló tippeket nem követi.

Ennél a pontnál berobogott Kálvágynak kocsija s nem sokára Kálvágynak is a beszélgetők között volt. Ő körülbelül két éve nem rándult át Enőkére. Gézát mindennap látta, így fölöslegesnek tartotta a látogatást.

Géza igen megörült a látogatásnak s át látott a szitán, hogy ha Mohamed nem megy a hegyhez, a hegy jön el Mohamedhez. Szünetében közben, t. i. a lödomitáznál hiúságát még mindig sértette az a kifejezés, hogy neki nincsen szünetében. Ő többet akart megmutatni, hogy egy erős jellemű. Szünetében e közben, de kész volt a legnagyobb fájdalomra is, hogy megmutassa férfiaságát, ha szakadásra vezet is. Kerüljön bár életébe, de ő senki megunt udvarlója nem lesz.

— Isten hozta kedves bátyám — mondá — s megrázta az elébe nyújtott kezét — ha nem lett volna ma sze-

recesém, sok ideig nem láttuk volna egymásr.

— Talán csak nem akarsz orosz-lánvadászatra menni?

— Versenyek előtt nem, de utána körülbelül.

— Ez kellene csak, kedves öcsém, ez uzután már sok a szenvedélyből, pedig mondtam, hogy ész kell a gyepfőhöz, akkor hajts, ha kell, akkor tars, mikor szükséges . . .

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma szerdán, március hó 18-án; bérlet (C)

BOB HERCEG.

Regényes nagy operett 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

A királynő	Havasi Szidi.
György herceg, fia	Felhő Rózsi.
Viktória hercegnő, a királyné udvarhölgye	Püspöky Rózsi.
Lord Lancaster, gárdakapitány	Mezei Andor.
Pompoinus, a herceg nevelője	Krémer Jenő.

Holnap, csütörtökön, március 19-én — C

Bob herceg.

Daljáték 3 felvonásban.

Csőd alatti kiárulás.

Közados Schwarez Viktor esőd-tömegébe leltározott pamut, vásznak, schiffonok, zephirek, eperjesi törülközők, ruha szövetek, barhetek, jutta szőnyegek, férfi és női fehérneműek, zsebkendők, himzett stráfok, függönyök s egyéb e szakba tartozó cikkek Simonffy-utca 2. sz. alatti üzlethelyiségben 1903. márczius hó 18-tól kezdve kiárultatnak.

Dr. Nagy Kálmán.

tömeggondnok

Paczelt János virágkereskedése

alkalmi ajánlata Debreczenben.

Konyhakerti és virágmagvakat legjobb és legszebb fajokból.

Spárga gyökér, három évesek, száza 4 korona. — Eper palántok, legjobb fajokból, száza 4 korona.

Gyümölcsfákat és diszbokrokat, Glycine és Bignonia futó növényeket, eserepekben nyíló virágokat, esokrokat és koszorukat legszebb kivitelben. — Magos törzsi két éves rószafákat, friss hónapos retket és salátát.

Szíves megrendeléseket kéri:

Paczelt János.

3900. sz.
1903.

Hirdetmény.

A városnak a Veker és Pallag birtokain vágatott mintegy 700 csomó hosszú akácztának eladása elrendeltetvén, értesítettnek a venni szándékozók, hogy az árverés a helyszínén a következő sorrendben és napokon fog megtartatni:

A Vekerén

1903 március 18-án Szerdán d. e. 9 órakor.

A Pallagi birtokon

1. A hadházi uton 1903 márczius 19-én Csütörtökön d. e. 9 órakor.

2. A bökönyi uton 1903. márczius 20-án péntek d. e. 9 órakor.

3. A balkányi uton 1903. márczius 21-én szombaton d. e. 9 órakor.

Debrecen, 1903 márczius 14.

A városi Tanács.

2166. számhoz.

1903.

HIRDETMEYNY.

Az 1903. évi márczius hó 13-án kelt 2166. számú rendelettel több törvényhatósági uton betoneső átereszek helyreállítását 3349 korona 62. fillér összeg erejéig engedélyeztem.

A fent említett munkák kivitelének biztosítása céljából az 1903. évi márczius hó 30-ik napjának 10 órájára az alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt. az engedélyezett költsön összeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bánatpénz, vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok, stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta esatolandó.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban zaponként megtekinthetők.

Debrecen, 1903. márczius 13.

Rásó Gyula.

kir. tanácsos, alispán.

Fermolendit

A világon legjobb lábellenő és fényesítő és fényesítő világos lábbeiknek melykiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. El használt pezsétes sárga vagy barna bőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

Alapított 1882. Gyári raktár Bécs, I. Schnlerstrasse 21. Mindenütt kapható

A legjobb arc-
szépítőszert a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan.

Kitűnő toillet szappanok a

Serail-puder. Kiváló finom arcpor háromszinben, fehér, rózsás és crème 1 doboz ára 1 korona.

Epe-szappan.

o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalevits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Baláss Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jéssa és Jóna urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MATYÁS gyógyszerésztárában, Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárában.

Miért szenved ? mikor önnnek a biztos gyógyulásra a legrégebbi sebeknél is kílátása van és majd nem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást. ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsöt

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használattik: a gyermek ágyasok mellbajainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, sebeknél lábokon csontokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábknál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg és faszilánk, homokdara, tövis stb; mindenféle daganat kinövés, karbunkulus, új képzemények, valamint ráknál körméregnél körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebbdedet lábknál. Éget sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb, stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 3. tégely csomagolással, postaköltséggel és szállító levéllel együtt 3 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető: Mindenkit övök hamisítványok vételétől és kérem vigyázní hogy minden tégelyen a cég „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada beégetve legyen.

THERR A. gyógyszerész

balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosaa ajánlt hasonlót, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világűrű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni.

Thierry (Adolf) Órangyal-gyógyszertára Pregrada . . .
Robitsch Sauerbrunn mellett. Közp. raktár Budapesten; Török J. gyógyszerész Zágrábban; Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben; Brady C. gyógyszerésznél

Tavaszi ruhák festését és tisztítását

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Vidéki tudakozódásokra . . .
azonnali válasz.